

Bài phát biểu của Chủ tịch AmCham Steven Winkelman

Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam

Ngày 3 tháng 12 năm 2013

Xin chào và cảm ơn các bạn đã cho tôi cơ hội trao đổi những nhận định của AmCham về môi trường kinh doanh tại Việt Nam. Các thành viên của AmCham xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Ngân hàng Thế giới, Tổ chức Tài Chính Quốc tế và các cộng sự của chúng tôi trong Ban Thư ký Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam đã tạo cơ hội cho các doanh nghiệp và các nhà lãnh đạo chính phủ cùng bàn luận về biện pháp cải thiện môi trường kinh doanh nhằm thúc đẩy sự phát triển kinh tế và xã hội của Việt Nam.

Sáu tháng trước đây, cũng trong căn phòng này, AmCham kêu gọi chính phủ bắt đầu một giai đoạn cải cách mới để khuyến khích và bảo vệ các doanh nghiệp tư nhân, áp dụng các kinh nghiệm thực tiễn tốt nhất của thế giới và khôi phục lòng tin từ các nhà đầu tư.

Như chúng ta đều biết, những thách thức đối với nền kinh tế hiện nay không chỉ tồn tại ở riêng Việt Nam. Việt Nam không phải là quốc gia đầu tiên gặp phải những vấn đề về ngân hàng và nợ xấu. Việt Nam không phải là quốc gia đầu tiên bị vấn nạn tham nhũng và những thiếu sót trong quản lý gây xói mòn nền tảng kinh tế, cũng không phải quốc gia đầu tiên phải đối mặt với những quyết định khó khăn trong việc giải thể các doanh nghiệp nhà nước hoạt động kém hiệu quả.

Đây chính là thời điểm cần tiến hành những cải cách cần thiết để tạo ra một môi trường cạnh tranh hơn, từ đó các quyết định được đưa ra nhanh hơn, các thủ tục trở nên đơn giản hơn, các quy định được thực thi một cách công bằng và các công ty cạnh tranh dựa trên giá trị thực chất của họ - bao gồm khả năng tiếp cận nguồn vốn, đất đai và nắm bắt cơ hội.

Công cuộc “Đổi Mới” bắt đầu năm 1986 đã mang lại lợi ích rõ rệt cho người dân. Những cải cách và các quyết định chính sách bổ sung đã thúc đẩy thương mại song phương giữa Việt Nam và Hoa Kỳ từ 1 tỷ đô la Mỹ lên 26 tỷ đô la Mỹ chỉ trong 11 năm. Cùng thời gian đó, trao đổi thương mại của Việt Nam với Thế giới đã tăng trưởng một cách ấn tượng lên đến 730%. Qua đó cho thấy hiệu quả tích cực của cải cách và việc đưa ra các quyết định sáng suốt.

AmCham tin tưởng chắc chắn rằng Hiệp định Đối tác Kinh tế Chiến lược Xuyên Thái Bình Dương (TPP) sẽ mang lại cơ hội mới giúp Việt Nam đạt được những mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội và đổi mới mô hình tăng trưởng của đất nước.

Nỗ lực của AmCham trong việc nâng cao nhận thức và hỗ trợ Việt Nam thực hiện Hiệp định TPP hoàn toàn đồng nhất với những cố gắng của chúng tôi trong quá trình đàm phán và thực thi Hiệp định Thương mại Song phương Việt Nam - Hoa Kỳ cũng như quá trình Việt Nam gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO). TPP sẽ không chỉ mang lại sự tăng trưởng kinh tế tốt nhất cho nền kinh tế Việt Nam trong

ngắn hạn mà còn tạo ra một nền tảng vững chắc hơn cho Việt Nam trong việc ký kết Hiệp định Thương mại Tự do với Liên minh Châu Âu (EU-FTA), Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (“RCEP”), Hiệp định Thương mại Tự do giữa Hồng Kông và các nước ASEAN (Hong Kong – ASEAN FTA) cũng như các hiệp định quan trọng khác.

Các hội viên của chúng tôi hy vọng rằng Hiệp định TPP sẽ phá bỏ các rào cản thương mại trong các lĩnh vực như mua bán thiết bị hàng hóa công, các tiêu chuẩn nhất định về quyền của người lao động, bảo vệ môi trường và quyền sở hữu trí tuệ.

Mười hai quốc gia hiện đang tham gia đàm phán TPP có tổng dân số là 800 triệu người, chiếm khoảng một phần ba giá trị thương mại thế giới và gần 40% nền kinh tế toàn cầu. Quan trọng hơn, các nghiên cứu đã chỉ ra rằng Việt Nam sẽ là quốc gia hưởng lợi nhiều nhất trong số các quốc gia đang đàm phán ký kết Hiệp định này, với tiềm năng tăng trưởng về xuất khẩu và GDP có thể sẽ cao hơn nhiều so với các quốc gia đối tác khác.

Nếu Việt Nam có thể tận dụng đầy đủ lợi thế của mình, TPP sẽ tạo điều kiện cho khu vực kinh tế tư nhân thâm nhập mạnh hơn vào các thị trường trọng điểm, kích thích cạnh tranh, thu hút thêm đầu tư nước ngoài và giúp xây dựng cơ sở hạ tầng cho hệ thống chuỗi phân phối trọng yếu, qua đó tạo ra nhiều cơ hội lớn cho các doanh nghiệp Việt Nam cũng như công ăn việc làm và thu nhập cao hơn cho người lao động. TPP cũng sẽ giúp đẩy mạnh chiến lược công nghiệp hóa, hiện đại hóa và toàn cầu hóa của Việt Nam; đồng thời, việc Việt Nam tham gia vào TPP cũng rất quan trọng đối với cộng đồng doanh nghiệp Hoa Kỳ bởi nó sẽ giúp thúc đẩy niềm tin của nhà đầu tư và duy trì vị thế của Việt Nam là một điểm đến hấp dẫn và đầy sức cạnh tranh đối với đầu tư nước ngoài.

Bên cạnh đó, TPP còn giúp khắc phục những khó khăn trong việc cải tổ các doanh nghiệp nhà nước của Việt Nam. Mặc dù Việt Nam đã dần chuyển sang nền kinh tế thị trường từ năm 1986 và việc cải cách khu vực doanh nghiệp Nhà nước vẫn thường xuyên được nhắc đến, khu vực doanh nghiệp Nhà nước vẫn tiếp tục đóng vai trò chủ đạo trong nền kinh tế Việt Nam. Các thành viên của chúng tôi muốn nhìn thấy rõ hơn sự quyết tâm của Chính phủ trong việc cải cách hệ thống quản lý Nhà nước còn thiếu hiệu quả hiện nay, điều mà rất nhiều nhà phân tích coi là nguyên nhân căn bản của những thách thức đặt ra đối với nền kinh tế Việt Nam hiện nay. Tham nhũng và xung đột lợi ích đã trở thành các vấn đề cố hữu trong cơ cấu của khu vực doanh nghiệp Nhà nước. Nếu các vấn đề quản lý cơ bản không được giải quyết, quá trình phát triển chắc chắn vẫn sẽ gặp nhiều thách thức. Các nhà đầu tư đang băn khoăn lo lắng liệu tập đoàn Nhà nước nào tiếp theo sẽ thất bại từ việc mở rộng hoạt động quá mức hay tập đoàn nào sẽ buộc phải kê các tài sản xấu vào bảng cân đối kế toán. Sự phân bổ không hợp lý các nguồn lực hiện vẫn còn tiếp tục trong khi đây là thời điểm Việt Nam cần phải có những quyết định sáng suốt hơn về chi tiêu nguồn vốn và chiến lược kinh doanh.

Chúng tôi rất mong muốn được chứng kiến sự thành công của Việt Nam và AmCham luôn cam kết phối hợp cùng với các đối tác trong Chính phủ để cải thiện môi trường kinh doanh và đầu tư ở Việt Nam. Các thành viên của AmCham tin tưởng vào vai trò lãnh đạo của Việt Nam trong khu vực ASEAN đang ngày càng phát triển mạnh mẽ. AmCham tin rằng Việt Nam có thể thay thế Trung Quốc với tư cách là nhà sản xuất. Các thành viên của AmCham cũng luôn đặt niềm tin vào lợi thế dân số và nguồn tiêu thụ hàng hóa dồi dào của Việt Nam.

Tôi xin gửi lời chúc sức khỏe đến các nhà lãnh đạo và các vị khách quý có mặt ở đây ngày hôm nay và cũng xin chân thành cảm ơn về cơ hội được phát biểu tại Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam lần này.